

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Elogia Societatis Iesv Sive Propvgnacvlvm: Pontificum,
Conciliorum, Cardinalium, Antistitum, nec non
Imperatorum, Regum, Principum & aliorum Virtute,
Religione, omniq[ue] Literatura illustrium (etiam ...**

Gomez, Cristobal

Antverpiæ, 1681

S. Teresia à Iesv n. 89

urn:nbn:de:hbz:466:1-38486

A CARMELITANIS.

89. **A** S. M. TERESIA A IESV, *Nota in toto terrarum Orbe* Quanti & Teresia fecerit Societatem.
Sanctitatis, & sapientia Virgine Illustrissima tot Religio-
sarum personarum Fundatrice & Reformatrice clarissima: illa, in-
quam, Virago incomparabilis, Heroïna, & inuincibilis Debora,
illa omnigenæ Sanctitatis Mulier vere fortis suis exemplis, verbis,
& scriptis mirifice Societatem commendauit, & honorauit.

Primò, profundissima humilitatis exemplis commendauit, cum Cuius doctrina suæ se spiritua-
cap. 5. suæ vitæ pag. 47. sic Sancta de se scribit: Mansi in hac cæci- tem profectum debere fatetur.
tate credo plusquam septemdecim annis, donec quidam Pa-
ter S. Dominici valde doctus mihi aperuit oculos in aliquibus
rebus: & illi ex Societate IESV totaliter mihi incusserunt tan-
tum timorem (scilicet non parui faciendi quedam peccata venia-
lia, que quidam rudes Confessarij dicebant S. Teresie non esse pec-
cata) aggrauando mea adeo mala principia, sicut postea
dicam.

Et cap. 23. pag. 246. sic eadem Sancta scribit: Laudatus sit Do-
minus, quod mihi gratiam dederit obediendi meis Confes-
sarijs quamuis imperfecte, qui quasi semper fuerunt isti be-
nedicti Homines Societatis IESV, &c. Cœpit postea anima
mea sentire manifestam meliorationem sicut nunc dicam.

Secundus modus, quo Sanctissima Teresia Societatem IESV com-
mendauit, situs est in miris laudibus Societatis, de qua hæc scripsit in
eodem vitæ suæ cap. 23. pag. 236. Cum (inquit) venissent huc Pa-
tres Societatis IESV, quibus ego non cognoscendo vllum eo-
rum, eram multum addicta, tantum quia sciebam modum
eorum ita viuendi sicut orandi. Sed non me inueniebam di-
gnam loquendi cum illis, nec fortem ad obediendum illis. Et
infra. Fuit propter maius bonum meum, vt ego cognosce-
rem, & tractarem cum Gente adeo Sancta, qualis est Socie-
tas IESV. Et alio in loco eiusdem Capituli 23. pag. 244. Sic ait:

Afflige-

Quanta de
suorum-
Confessa-
riorum
Sanctitate
existima-
tio?

Affligebar, quod domestici me viderent tractantem cum Personis adeo Sanctis vti erant illæ ex Societate, timens miseriam meam, & videbar magis esse obligata, ne essem adeo misera, & vt me priuarem meis recreationibus otiosis.

Et de So-
cietatis per-
sonis.

Et cap. 24. pag. 249. sic scribit: Habitabam prope illos (scilicet Patres Societatis IESV, de quibus ibi egit) gaudendo valde quod tractarem frequenter cum illis: quia tantum cognoscendo Sanctitatem illorum conuersationis, erat magnus profectus, quem anima mea sentiebat.

Et cap. 33. pag. 364. de quodam itinere sibi à Prouinciali imperato scribens ait: Consolabar multum quod scirem in illo loco esse Domum Societatis IESV.

Extat quoque Epistola fragmentum, quam ipsa Sanctissima Mater Teresa 28. Iulij anno 1568. Abulæ dedit ad Christophorum Rodriguez de Moya, cum ille Segura de la Sierra erigere percuperet claustrum discalceatarum Virginum, in idque suas filias ipse inducere, eâ tantum lege, vt Societatis directioni tam filie, quam reliquæ absfundati Cœnobij Virgines subiacerent. Igitur sanctæ Matris verba ex Hispano idiomate latinè sic sonant. Homines Societatis IESV sunt mei Patres, quibus post Deum debet anima mea bonum omne, si quod habet. Filiabus suis afficio ex eo quod intelligam eas cum Patribus istis agere solitas: nec enim quæuis, spirituales licet sint, illico conueniunt nostro Instituto, nisi quibus illi à confessionibus sunt, quales sunt propemodum omnes Monasteriorum nostrorum alumnae: neque memini vllam recepisse me, quæ non esset eorum filia, quandoquidem eæ præsertim nobis aptæ sunt. Equidem gratias ago Deo, quod eorum qui me genuere, Patrum spiritus mea in Cœnobia ab eisdem transfusus sit. Itaque R^{mus}. Generalis Noster, nuper hac transiens ita præcepit, vt Patres Societatis exhortationes haberent ad nostras. Nec vllius auctoritate prohiberi possent, absoluerentque passim confiteri volentes. Obstare quidem Constitutiones eorum, non vetare

Quorum se
filiam fa-
ctetur.

Et eorum
doctrina
omnes Mo-
niales vti
desiderat.

tamen,

tamen, quominus interdum id fiat, nobisque inter agendum recte consulant; quod faciunt magno cum fructu. Desiderium tuarum filiarum, vt nouum illud Coenobium tuum Patrum curæ subiiciant; idem & meum est. Scito tamen illos id non admissuros, esset licet Principum fæminarum; qualia, modo vellent, ex hoc multa haberent; adeoque quod optas, fieri non potest. Benedictus sit Deus, habere nos præ alijs libertatem agendi cum Patribus istis, quam nec auferet vsquam, neque aufert, &c. *Tam bene tum sensit de Societate Teresia, sentiretque si viueret etiamnum.*

Ac Societatis regimini sua Monasteria tradere.

Tertio modo eadem S. Mater honorauit Societatem, seu potius Deus per eam, quia res eximias ei reuelauit, tum de vniuersa Societate IESV, tum de varijs eius personis. Qua de re sic ipsamet scribit in *vita sua cap. 38. pag. 421.* De aliquibus (inquit) Religiosis vnus certi Ordinis, & de toto Ordine simul, vidi magnas res, vidi illos in cælo cum vexillis albis in manu aliquoties, & alias res similes magnæ admirationis: propter quod habeo dictum Ordinem in magna veneratione: quia longo tempore conuersata sum cum illis, & video illorum vitam conformem ei, quod Dominus de ipsis mihi monstrauit. Porro per hos Religiosos, & per hunc Ordinem S. M. Teresiam intellexisse non alium, quàm Societatem IESV, testatur eius Confessarius P. Franciscus Ribera ob libros editos toti Orbi notissimus, in ea quam scripsit S. Teresia *vita*, in qua etiam asserit lib. 4. cap. 3. Sanctam Matrem in sua manu scripta Originali *vita* expressisse hoc loco nomen Societatis IESV, & ore tenus idem narrasse. Quod etiam Sanctius de Auila Episcopus Seguntinus eiusdem sanctæ Teresie Confessarius, confirmauit.

Socios in Cælo vexillis albis ornatos vidit.

Et in Eodem Cap. 38. & pag. 421. *vita sua eadem Sancta sic scribit.* Cum essem in quodam Templo cuiusdam Collegij Societatis IESV cum illis magnis afflictionibus, quas sensi in animo & corpore, audiendo Missam quam quidam Pater dicebat pro vno Fratris Societatis mortuo, vidi illum ire ad Cælum cum multa gloria, & ex par-

Et IESVM cuiusdam è nostris vita sancto obuiam eantem.

H h   ticulari

ticulari fauore cum comitari Maiestatem Domini nostri.

Ac pretiosam vestem nostrorum capitibus impositam dum communicant.

Et Cap. 39. pag. 447. in fine Capituli ait: Cum essem in quodam Templo cuiusdam Collegij Societatis IESV, & communicarent Fratres illius domus, vidi pretiosam vestem (seu umbellam Italicè pallio) supra caput illorum, hoc vidi bis: sed quando aliæ personæ communicabant, hoc non videbam.

Et Societatem magnos fructus ultimis temporibus facientem.

Et cap. 40. pag. 455. vitæ suæ sic loquitur de eadem Societate, teste Ribera lib. 4. cap. 5. eius vitæ: Manens (inquit) quadam vice in oratione cum magna recollectione, suauitate, & quiete videbar esse circumdata ab Angelis, & valde vicina Deo: cœpi orare summam Maiestatem pro Ecclesia. Fuit mihi indicatus magnus profectus, quem debebat facere quædam Religio temporibus ultimis, & fortitudo, cum qua debebat sustentare fidem, &c. Verum cum hereret sibi stupore defixa

Et sua fortitudine fidem sustentantem.

Teresia Sanctissima, inde magnis letitijs incederet ex uehementi quo in charissimum sibi istum Ordinem ferebatur affectu, ita exaggerantem apud se sua ostenta, audiuit aliquando Dominum IESVM dicentem sibi, si vero ipsa scires, quas hi futuris sæculis Ecclesiæ laboranti modò, suppetias sint laturi. Et hanc sibi, ait, visionem etiam sæpius oblatam. Et licet in illa Teresie vitæ, que typis edita circumfertur, suo hæc Familia sigillatim non indicetur nomine, in ipso tamen Autographo, & in omnibus calamo exaratis libris, illius nomen aperte proditum est, nempe Societatis.

Et quadraginta socios in Brasiliam euntes ab Hereticis pro fide necisos.

AB EADEM S. TERESIA plurimum honoratur Societas, commendaturque in multis alijs Reuelationibus, quas de Socijs habuit. Et imprimis S. Mater (teste Didaco Lepesio Archiepiscopo Turrissonensi in eius vitæ lib. 3. cap. 17. Deo reuelante sciuit mortem quadraginta Patrum, & Fratrum Societatis IESV euntium in Brasiliam ab Hereticis occisorum, statimque ac illos occiderunt, dixit Patri Barthasari Alvarez suo confessario, se eos vidisse cum Coronis Martyrum in cælo.

AB EADEM: *Quæ* (teste Fr. Elia à S. Teresa in legat. triumph. Eccles. lib. 2. cap. 31.) longe inde in Hispania existens animam P. Martini Gutierrez (in Gallia defuncti) in ipso mortis articulo vidit ouantem, & Martyrum laureolâ donatum, cælum recta conscendere.

Ac Marti-
nū Gutier-
rez Marty-
rj laurea
donatum
ad cælum
cōscendere.

AB EADEM: *Quæ* (vt scribit P. Ludouicus de Ponte in vita impressa P. Aluarez cap. 6. §. 2. p. 69.) audiens quadam die sacrum P. Balthazaris Aluarez è Societate IESV sui Confessarij, vidit eum toto tempore quo sacrum durauit habuisse in Capite diadema quoddam magni splendoris. Et rursus (vt idem auctor ibidem scribit cap. 11. §. 2. p. 124.) eadem Teresa Deo reuelante cognouit dictum P. Aluarez fore saluum: ostenditque illi Dominus noster præstantem quemdam locum in cælo, quem esset habiturus. Et adsecit, Quod ille tunc in terra esset adeo excelso perfectionis gradu constitutus, vt eo tempore nullus esset in altiori, & iuxta talem gradum reddendos illi gradus in cælo: & quod ipse P. Aluarez excederet in perfectione omnes tunc in terra existentes.

Et P. Al-
uarez
splendoris
diademe
coronatum.

Omnesque
tunc in ter-
ra degentes
perfectione
superat-
tem.

AB EADEM: *Quæ* (vt idem Ponte ibidem scribit cap. 58. §. 1. p. 607.) Cum multis annis post suam mortem apparuisset cuidam famule Dei S. Matri Teresie valde deuote, & probata virtutis, & fidei, volens ipsam in quadam afflictione magna solari, inter alia multa, hæc ei verba dedit. Et Ego sum Filia Societatis: habui in ea Confessarium, quem nunc in cælo & agnosco, & veneror. Quod intellexit de eodem P. Aluarez. Hucusque dicta, & per varios Auctores dispersa quasi in fasciculum collegit nouissime noster Nicolaus Lancicius Tom. 2. Opuscul. spiritual. 17. de Præstantia Instituti Sot. cap. 3. à num. 196. & à fol. mihi 566. Et etiam Opuscul. 18. de Gloria S. Ignatij cap. 19. à fol. 616. Quæ omnia protulit illa virorum Dux femina præclarior. Ille ductus è Carmelo Fons, & Origo defecatiſſime Sanctitatis. Quo nescio num illustrius dari de Societate testimonium possit. Ingentia sane sunt quæ hucusque dedit Teresa, in qua velut in speculo resplenduerunt ostenta tam illustria, tam inusitata de Cælo in charissima suæ Societatis encomia, quæ

Iterum se
Societatis
filiam fa-
tetur.

si à Matre tot extollitur laudibus, à filijs non minoribus honoratur.

Quantum
Deus in
Ignatij
anima de-
lectetur?
& Euang.
Ioan.

Cuius spi-
ritus totus
est amare,
& conducere
ad
amandum.

Hic spi-
ritus in eius
filijs re-
gnat.

Et in Car-
melitanis
Moniali-
bus.

Reditus So-
cietatis in
Gallia peti-
tur à B.
Magdalena
de Pazzis.

99. A B. MARIA MAGDALENA DE PAZZIS Carme-
litana de Observantia ab Urbano VIII. in Beatarum Virginum Ca-
talogum adscripta: Quae die 26. Decembris anni 1599. raptum passa
vesperi, videbat Deum complacere sibi, & delectari adeo in anima
S. Ioannis Euangelistae, ut quodammodo non viderentur esse alij
sancti in calo: & simili modo videbat Deum delectari in anima B.

P. Ignatij Fundatoris Societatis IESV; vnde dicebat, loquendo for-
titer: Spiritus Ioannis, & ille Ignatij est idem, quia totus est
amare, & conducere ad amandum. Et intelligebat Deum ideo
delectari, & complacere sibi adeo in his duobus Sanctis, quia illorum
scopus, & finis fuit amor, & charitas, & per viam amoris, & in
charitate trahebant creaturas ad Deum. Et postea dixit haec verba.

Maximè felix spiritus, qui regnat hodie in terra est ille Igna-
tij, quia eius filij in conducendis animabus ad Deum, procura-
rant principaliter dare notitiam, quantopere sit gratum ipsi
Deo, & quantum intersit attendere operibus internis, & tra-
ctare interius cum Deo, quia hoc exercitium facit amplecti
cum facilitate res arduas & difficiles propter lumen, quod
recipit anima, ex quo nascitur amor, qui conuertit in dulce-
dinem omnem amaritudinem: Videbat haec benedicta anima
quod toties, quoties filij B. Patris Ignatij tractabant in terra cum
animabus tali modo, toties in Calo renouabant Deo complacentiam,
& delectationem, quam percipiebat in anima Beati Patris. (Dixit
etiam manendo quoque in raptu) Bene potest lætari, & gaudere
noster Pellicanus (id est Mater Priorissa) quia conducta est ad
illud tempus, quod tantopere desiderabatur, videndi pullu-
lare in Religione nostra primitias spiritus Ignatij. Sic refertur
apud Nicol. Lancicium cit. Tom. 2. Opuscul. spirit. Opusc. 17. de Pra-
stantia Instituti Societatis cap. 1. n. 169.

AB EADEM: Quam cum Principissa Maria Christianissimo
Regi Galliae Henrico 4. desponsata visitasset anno 1600. Suasque
necessitates eius precibus commendasset; nominatim autem desiderium
prolis